

HLAVNÍ TÉMA

ZA JAKÝCH PODMÍNEK LZE SJEDNAT MZDU S PŘÍHLÉDNUTÍM K PŘÍPADNÉ PRÁCI PŘESČAS

Nejvyšší soud se ve svém rozsudku sp. zn. 21 Cdo 1033/2019-209 ze dne 26. 2. 2021 zabýval otázkou, která se týkala podmínek, za kterých lze sjednat mzdu zaměstnance s přihlédnutím k případné práci přesčas.

V předmětném sporu se zaměstnanec domáhal po svém zaměstnavateli (resp. po právním nástupci zaměstnavatele) zaplacení částky 90 510, – Kč s úrokem z prodlení za vykonanou práci přesčas od 1. 7. 2015 do 14. 2. 2016 v rozsahu 196 hodin. Na základě pracovní smlouvy ze dne 4. 2. 2002 vykonával zaměstnanec (žalobce) práci vedoucích prodávajících.

Zaměstnavatel se u soudu 1. stupně bránil s poukazem na to, že mzda žalobce byla sjednána s přihlédnutím k případné práci přesčas, a to s ohledem na znění čl. 3.1. kolektivní smlouvy pro rok 2015. Podle novelizovaného znění kolektivní smlouvy byla mzda zaměstnanců vždy nově sjednána, popř. stanovena i s přihlédnutím k případné práci přesčas ve stanoveném rozsahu (150 hodin za kalendářní rok u jednotlivých zaměstnanců, 416 hodin u vedoucích zaměstnanců).

Soud prvního stupně dal za pravdu zaměstnanci a žalobě vyhověl. Poukázal při tom na fakt, že mzda byla žalobci žalovaným stanovena jednostranným mzdovým výměrem a tím pádem nemohla být splněna podmínka, že mzda byla sjednána s přihlédnutím k případné práci přesčas.

Žalovaná se obrátila s odvoláním na příslušný odvolací soud, který na věc měl jiný názor než soud prvního stupně, a jeho rozsudek zamítl. Odvolací soud se soudem prvního stupně sice souhlasil v tom, že mzdový výměr ze dne 30. 12. 2011 nebyl dohodou o mzdě, ale jednostranným právním úkonem. Současně však poukázal na to, že od 1. 5. 2015 nabyla účinnosti kolektivní smlouva, podle které je nově mzda vedoucích zaměstnanců vždy sjednána s přihlédnutím k případné práci přesčas. Odvolací soud dal za pravdu žalobci i v tom, že kolektivní smlouva přijatá 1. 5. 2015 se nemůže vztahovat na mzdové podmínky v období, které jejím přijetím předcházelo.

Nicméně odvolací soud dále argumentoval tím, že předmětem žaloby bylo období po 1. 7. 2015. Další argumentací odvolacího soudu bylo i to, že zaměstnanec i zaměstnavatel mohou v rámci smluvní volnosti kdykoliv v průběhu pracovního poměru změnit již sjednané nebo zaměstnavatelem jednostranně určené mzdové podmínky a dohodnout se na tom, že mzda se nadále bude měnit výše mzdy sjednává jako mzda sjednaná s přihlédnutím k práci přesčas.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu pak žalobce podal dovolání. Žalobce nesouhlasil se závěrem odvolacího soudu o tom, že jeho mzda byla na základě nové kolektivní smlouvy účinné od 1. 5. 2015 sjednána s přihlédnutím k případné práci přesčas. Dovolací soud konstatoval, že napadený rozsudek odvolacího soudu závisí (mj.) na vyřešení otázky hmotného práva, která nebyla ve všech souvislostech dovolacím soudem vyřešena – tj. otázky za jakých podmínek lze sjednat mzdu s přihlédnutím k případné práci přesčas, a dovolání žalobce posoudil jako přípustné. Dovolací soud předně konstatoval, že mzdu s přihlédnutím k případné práci přesčas je možné sjednat, je-li současně sjednán rozsah práce přesčas, k níž bylo při sjednání mzdy přihlédnuto. Zároveň dovolací soud zdůraznil, že zákoník práce však nestanoví způsob, jakým se ve sjednané mzdě k případné práci přesčas přihlíží, a ponechává tudíž zcela na smluvní volnosti účastníků pracovněprávního vztahu, jak předpokládaný výkon práce přesčas do mzdy promítnou. Je proto vyloučeno, aby mzda s přihlédnutím k případné práci přesčas byla zaměstnavatelem stanovena vnitřním předpisem nebo určena mzdovým výměrem. Mzdu s přihlédnutím k případné práci přesčas tak lze sjednat v kolektivní smlouvě, pracovní smlouvě nebo jiné smlouvě.

Dovolací soud dále konstatoval, že smlouva musí obsahovat vedle dohody o mzdových podmínkách zaměstnance (v případě kolektivní smlouvy též vymezeného okruhu zaměstnanců nebo všech zaměstnanců) i ujednání o tom, že mzda se sjednává s přihlédnutím k případné práci přesčas, včetně rozsahu práce přesčas, k němuž bylo při sjednání mzdy přihlédnuto.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Kristina Mališová | Of Counsel, bnt attorneys-at-law

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Má původní nájemce nárok na náhradu za převzetí zákazníků novým nájemcem?

Podnikání ve fotovoltaice: Džungle nebo ráj?

Zabezpečení manžela či manželky pro případ smrti: základní průvodce děděním

Přechod od kontroly ke správnímu trestání

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

CODEXIS®

Mějte zákony, právní předpisy i vzory smluv vždy po ruce.

VICE INFORMACÍ

STRUČNĚ

KDY MŮŽE PODNIKATEL ZAMÍTNOUT REKLAMACI?

Zamítnout reklamaci spotřebiteli je možné jen ze zákonných důvodů. Ty jsou obsaženy zejména v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „občanský zákoník“). Pojďme se podívat na jejich aktuální znění. Prodávající odpovídá kupujícímu za to, že si věc po dobu dvou let od zakoupení zachová obvyklé či ujednané vlastnosti a bude způsobilá sloužit svému účelu. Podle ustanovení § 2165 občanského zákoníku je kupující oprávněn vytknout vadu, která se na věci objeví do dvou let od převzetí.

[celý článek](#)

PRÁVNÍ NÁSTROJE SPRÁVY MAJETKU

V uplynulých šesti měsících jsme se postupně zaměřili na téma svěřenských fondů, které jsou nejčastěji využívaným nástrojem sloužícím ke správě soukromého majetku v České republice, kdy jejich počet dosahuje téměř pěti tisíc. V následujícím pokračování našeho seriálu se na téma správy majetku podíváme s drobným odstupem a představíme si další nástroje, které jsou využívány ke správě (nejen) rodinného majetku.

[celý článek](#)

ZÁPIS PŘEMĚNY DO KATASTRU VE VZTAHU K ZÁKAZU ZCIZENÍ

Přeměnou obchodních společností může dojít ke změně vlastnických práv k nemovitostem. Ty však mohou být zatíženy zástavním právem a souvisejícím zákazem zcizení a zatížení. Je v takovém případě potřeba k zápisu přeměny do katastru nemovitostí předložit souhlas zástavního věřitele? Pro správné zodpovězení výše položené otázky je nejprve nutné vymezit okruh jednání, na které dopadá zákaz zcizení, kdy „zcizením se rozumí převod vlastnického práva na základě právního jednání zcizitele.

[celý článek](#)

ROZSAH PŘECHODU PRÁV A POVINNOSTÍ Z NÁJEMNÍHO VZTAHU NA NABYVATELE PRONAJATÉ VĚCI

Nejvyšší soud České republiky se ve svém rozsudku zabývá otázkou, v jakém rozsahu podle současné zákonné úpravy přechází práva a povinnosti z nájemního vztahu na nového vlastníka pronajaté věci.

Obecně se přechodem práv a povinností zabývá § 2221, zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, který nám říká, že se změnou vlastníka věci na nabyvatele přechází i práva a povinnosti z nájmu. Zároveň k tomu ve druhém odstavci dodává, že pro nabyvatele jsou závazná pouze v případě, že o těchto právech a povinnostech věděl. Obsahově shodné ustanovení se nachází i v ustanovení § 680 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, tudíž se v tomto případě NS rozhodl přihlásit k dřívější

ustálené soudní praxi, viz rozsudek NS, sp. zn. 26 Cdo 652/2013, ze dne 29. 5. 2013.

Soud konstatoval, že „obě ustanovení upravují zvláštní případ sukcese, s nímž je spojen přechod práv a povinností pronajímatele z nájemního vztahu na nabyvatele ex lege, nastane-li skutečnost, s níž zákon uvedený důsledek spojuje“. Nabyvatel vstupuje do původních nájemních vztahů, a to se všemi základními obsahovými atributy (jako je předmět nájmu a zákonné povinnosti z tohoto vztahu nebo z nájemní smlouvy). Výjimku v těchto případech tvoří práva a povinnosti ze vztahů, které mají samostatný právní režim daný právním důvodem vzniku, kterými mohou být např. peněžité pohledávky, které vznikly za trvání původního nájemního vztahu.

Smyslem této sukcese je, aby byla zajištěna kontinuita nájemního vztahu na straně pronajímatele pro případ změny vlastnictví pronajaté věci. Proto na nabyvatele

nepřechází závazky jeho právního předchůdce, které přesahují rámec nájemního vztahu, ale pouze práva a povinnosti příznačné pro nájem, kde platí, že právní nástupnictví se týká celého obsahu nájemního vztahu, čili jak na podstatné složky jako je způsob výpočtu nebo jiné určení nájemného, tak i na pravidelné, např. čas plnění nájemného, tak na nahodilé. Mimo to na nového pronajímatele přechází právo na nájemné, i povinnost nájemce toto nájemné platit novému pronajímateli.

Jestliže se např. původní pronajímatel domluvil s nájemcem, že nájemné bude hrazeno postupným započítáváním, nelze toto ujednání považovat za typické pro nájemní vztah, tudíž na nového pronajímatele tato povinnost nepřechází.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Pavel Heral | Marketing Manager
Matěj Beneš | legal assistant, bnt attorneys-at-law

JUDIKATURA

ANTIDOPING A GDPR

Antidopingový orgán může zveřejňovat osobní údaje na internetu v případě profesionálního sportovce.

Generální advokátka T. ČAPETA má za to, že vnitrostátní antidopingový orgán, který zveřejňuje osobní údaje na internetu v případě profesionálního sportovce, který se dopustil dopingů, neporušuje GDPR. Zásah do práva na ochranu údajů, který z toho vyplývá, lze odůvodnit preventivním účelem takového zveřejnění.

Rakouská profesionální sportovkyně, běžkyně nastřední vzdálenosti, byla shledána vinnou z toho, že jednala v rozporu s rakouskými antidopingovými pravidly. Rakouská antidopingová právní komise (Österreichische AntiDoping-Rechtskommission, dále jen „ÖADR“) prohlásila všechny výsledky, kterých tato sportovkyně v dotčeném období dosáhla, za neplatné, odebrala jí veškeré získané startovné a peněžité ceny a uložila jí zákaz účasti na sportovních soutěžích jakéhokoli druhu po dobu čtyř let. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno ÖADR a Nezávislou rozhodčí komisí (Unabhängige Schiedskommission, dále jen „USK“).

Nezávislý orgán pro provádění dopingových kontrol (Unabhängige Dopingkontrollereinrichtung, dále jen „NADA“) rovněž zveřejnil jméno sportovkyně, porušení antidopingového pravidla, jichž se dopustila, a dobu pozastavení její činnosti na seznamu sportovců, jimž byla pozastavena činnost, na svých veřejně přístupných internetových stránkách.

Sportovkyně podala k USK žádost o přezkum uvedeného rozhodnutí. Uvedený subjekt si zejména klade otázku, zda je zveřejnění osobních údajů profesionálního sportovce, který se dopustil dopingů, na internetu slučitelné s GDPR.

Generální advokátka Tamara Čapeta si ve svém dnešním stanovisku nejprve klade otázku přípustnosti uvedené žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce. Generální advokátka má za to, že USK je „soudem“ ve smyslu článku 267 SFEU. Generální advokátka má totiž za to, že za okolností projednávané věci je tento subjekt dokonce „soudem“, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle čl. 267 třetího pododstavce SFEU.

[celý článek](#)

NÁKLADY ŘÍZENÍ PŘI RUŠENÍ SPOLUVLASTNICTVÍ

Stanovisko Ústavního soudu mění judikaturu v oblasti náhrady nákladů řízení při zrušení a vypořádání spoluvlastnictví.

Plénum Ústavního soudu (soudce zpravodaj Vojtěch Šimíček) přijalo na návrh III. senátu stanovisko, kterým se odchýlilo od právního názoru vysloveného v nálezech sp. zn. I. ÚS 1441/11 ze dne 22. 9. 2011 a sp. zn. III. ÚS 186/20 ze dne 10. 6. 2020.

Plénum Ústavního soudu se zabývalo otázkou náhrady nákladů řízení v řízení o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví. Stanoviskem sjednotilo dosavadní nejednotnou judikaturu mezi jednotlivými senáty Ústavního soudu.

Ústavní soud zdůraznil, že sjednocování výkladu podústavního práva v oblasti občanského soudního řízení náleží primárně Nejvyššímu soudu. Dovolání do výroku odvolacího soudu o nákladech řízení je však nepřipustné, a tato otázka se tak z povahy věci před Nejvyšší soud nedostane. Problematika nákladů také výrazně zasahuje do vlastnického práva účastníka, kterému je náhrada uložena. S ohledem na hodnotu předmětu řízení (nemovitě věci) se přitom při nákladovém rozhodování často jedná o vysoké částky. Rozkolísanost rozhodovací praxe některých obecných soudů navíc zapříčinila vlastní nejednotná nálezková judikatura Ústavního soudu. Proto Ústavní soud přistoupil k přijetí sjednocovacího stanoviska.

Při rozhodování o nákladech řízení platí v civilním řízení sporném dvě základní pravidla: prvním je pravidlo úspěchu ve věci (§ 142 o. s. ř.), druhým je pravidlo procesního zavinění na zastavení řízení (§ 146 odst. 2 o. s. ř.). Na obě uvedená pravidla se může vztáhnout moderační právo soudu (§ 150 o. s. ř.), které umožňuje ve výjimečných případech účastníkovi, kterému vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, tuto náhradu nepřiznat. Postup podle § 150 o. s. ř. však musí být výjimečný.

[celý článek](#)

ROZHOVOR LEOŠ BRANTÁL

Komunitní energetika. To je téma příspěvku, se kterým vystoupil Leoš Brantál na letošním kongresu Právní prostor 2023. Advokát, který spolupracuje s advokátní kanceláří SOLID LEGAL, se energetickému právu věnuje dlouhodobě.

Na kongresu jste vystoupil s tématem komunitní energetiky. Co si pod tímto slovním spojením můžeme představit?

Komunitní energetika je moderní způsob distribuované výroby elektřiny a dalších energií. Princip energetické komunity spočívá v tom, že se skupina občanů, obec či drobní podnikatelé dohodnou na vybudování (nebo provozování) zdroje energie v rámci energetického společenství. Vyrobenou energii (např. elektřinu) pak mohou jako podílníci či členové komunity odebírat za výhodnějších podmínek a případné přebytky následně prodávat do veřejné sítě. Zisk z prodeje je pak využíván pro další rozvoj dané komunity.

Jak je tato oblast v současné době regulována?

První vlašťovka v této oblasti bývá označována jako Lex OZE I. (zákon č. 19/2023 Sb., který vstoupil v účinnost 24. 1. 2023), kterým došlo k novelizaci energetického zákona a stavebního zákona. Ve spojení s novelizací vyhlášky č. 408/2015 Sb., o pravidlech trhu s elektřinou umožňuje sdílení energie vyrobené z OZE (FVE) v bytových domech.

pokračování na straně 3

NOVELA ZÁKONA O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ

Dnem 1. 10. 2023 své účinnosti nabyl zákon, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Ve Sbírce zákonů byl publikován pod č. 270/2023 Sb.

Tato turbulentně diskutovaná novela o více než dvou desítkách změnových bodů má představovat část reformních opatření, jež mají zabezpečit přiměřené důchody akcentující mezigenerační spravedlnost a přispět k zajištění dlouhodobé udržitelnosti důchodového systému v rámci veřejných financí. Část, jež tato novela představuje, má reagovat na některé aspekty důchodového systému v oblasti možnosti předčasného odchodu do starobního důchodu, které byly akcentovány velmi nestandardním vysokoinflačním ekonomickým vývojem zejména v roce 2022. Tyto změny mají být přiměřeně restriktivní a současně omezující využívání předčasných důchodů, a to prostřednictvím snížení motivace k předčasnému odchodu do důchodu. To má rovněž výrazně snížit pravděpodobnost opakování situace, kdy je finančně výhodnější volit předčasný odchod z trhu práce, než na něm setrvat a čerpat důchod až při dosažení důchodového věku.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

VYHLÁŠKA O STANOVENÍ VÝŠE PAUŠÁLNÍ ČÁSTKY NÁHRADY NÁKLADŮ PŘI PRÁCI NA DÁLKU

Dnem 1. 10. 2023 své účinnosti nabyla vyhláška o stanovení výše paušální částky náhrady nákladů při práci na dálku pro rok 2023. Ve Sbírce zákonů byla publikována pod č. 299/2023 Sb.

Ministerstvo práce a sociálních věcí jí v intencích po novele č. 281/2023 Sb. nového § 190a odst. 4 písm. a) zákoníku práce určuje, že paušální částka náhrady nákladů při práci na dálku podle § 190a odst. 1 písm. b) zákoníku práce činí 4,60 Kč. Jde přitom o zaměstnavatelem zaměstnanci za každou započatou hodinu práce na dálku poskytnutou paušální částku.

Důvodová zpráva pak popisuje, že zákoník práce po poslední novele za jednu z možností, jak nově při práci na dálku náklady zaměstnanci nahrazovat, považuje vyplácení paušální částky, která reprezentuje veškeré náklady, jež by zaměstnanci při práci na dálku mohli vzniknout.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA PROVÁDĚCÍ VYHLÁŠKY K ZÁKONŮM O AZYLU O DOČASNÉ OCHRANĚ CIZINCŮ

Dnem 1. 10. 2023 své účinnosti nabyla vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb. Ve Sbírce zákonů byla publikována pod č. 289/2023 Sb.

Ministerstvo vnitra k této krátké novele o půltuctu změnových bodů stručně vysvětluje, že byla zpracována v reakci na vývoj mezinárodní situace, když vychází z bezpečnostních a migračních zhodnocení příslušných zemí. Představuje přitom aktualizaci seznamu bezpečných zemí původu v § 2 novelizované vyhlášky. Důvodová zpráva pak přibližuje, že cílem bylo zejména vypustit Ukrajinu ze stávajícího seznamu bezpečných zemí původu a naopak doplnit tento seznam o 2 nové země, a sice o Arménii a Spojené království Velké Británie a Severního Irsku.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

ČLÁNKY

PRÁVO NA INFORMACE O KONTROLÁCH ÚŘADU

Na úvod připomeňme, že právo na informace je ústavním právem, tedy té nejvyšší právní síly. Nejenže je právem samo o sobě, ale je i pomyslným mostem k právům dalším – například k právu shromažďovacímu, sdružovacímu či volebnímu. Je logické, že pokud chce občan kvalitně participovat na správě věcí veřejných, potřebuje k tomu relevantní informace. Proto si informační právo nepochybně zaslouží ochranu.

[číst více na \[www.pravniprostor.cz\]\(http://www.pravniprostor.cz\)](#)

MAJÍ EMOTIKONY PRÁVNÍ VÝZNAM? CO NA TO ŘÍKÁ JUDIKATURA? EPIZODA DRUHÁ (ČÁST ČESKÁ)

V dnešní době používáme k dorozumívání zcela běžně zprávy přes messenger, WhatsApp, email či jiné platformy. Součástí těchto zpráv (nebo někdy i jejich jediným obsahem) pak často bývají nejrůznější emotikony. V dnešním díle se přesuneme do oblasti trestního práva a s využitím zahraničních soudních rozhodnutí popíšeme, jestli emotikony mohou být vodítkem k uplatnění trestní odpovědnosti, tedy jestli je možné, aby k odsuzujícímu rozsudku v trestním řízení vedlo použití emoji.

[číst více na \[www.pravniprostor.cz\]\(http://www.pravniprostor.cz\)](#)

NEDOSTATEČNĚ IDENTIFIKOVANÍ VLASTNÍCI NEMOVITOSTÍ V KATASTRU NEMOVITOSTÍ ČESKÉ REPUBLIKY: HISTORICKÉ PROBLÉMY A SOUČASNÁ SITUACE

V současné době do společenského povědomí stále více proniká informace, že pokud u nemovitostí v katastru nemovitostí není jednoznačně identifikován vlastník, může faktický, avšak nezapsaný vlastník o tyto své majetky přijít, respektive jeho nemovitosti přejdou do vlastnictví státu. V tomto článku se budeme věnovat historickým souvislostem, které vedly k této situaci, a poukážeme na současnou právní úpravu a možnosti, jak tuto situaci vyřešit.

[číst více na \[www.pravniprostor.cz\]\(http://www.pravniprostor.cz\)](#)

ROZHOVOR

Chystají se nějaké změny?

Aktuálně se v legislativním procesu nachází další významná novela energetického zákona a souvisejících předpisů označována jako Lex OZE II., která má právně ukotvit tzv. energetická společenství a společenství pro obnovitelné zdroje. Tato novela by měla vytvořit právní prostředí pro sdílení elektřiny a dalších energií v rámci těchto společenství v České republice.

Vnímáte, jestli se díky energetické krizi rozvíjí zájem o energetické právo v Čechách?

V profesním i soukromém životě vnímám, že se rozrostl zájem o výstavbu obnovitelných zdrojů energie (OZE), zejména fotovoltaických elektráren (FVE). V případě FVE se veřejnost hodně zajímá o možnosti využití přebytků elektřiny vyrobených FVE, o jejich rentabilitu apod., přičemž množství těchto témat souvisí s právní úpravou (např. možnosti sdílení vyrobené energie, licence pro provozování FVE). Řadu subjektů rovněž zajímá možnost nákupu energií za spotové ceny. Tedy odpověď na položenou otázku zní ano, vnímám rozvoj zájmu o energetické právo ve specifických oblastech.

I další řečníci na kongresu měli příspěvky z oblasti energetiky. Na který jste se nejvíce těšil?

Všechny příspěvky byly přínosné, hodnotné a zajímavé, i s ohledem na to, že je přednesly významné osobnosti českého právního prostředí.

[celý článek](#)

JUDr. Bc. Klára Rücklová
advokátka v GHS Legal a členka redakční rady

PRÁVNÍ PROSTOR

SLEDUJTE NÁS A BUĎTE V OBRAZE!

[pravniiprostor.cz](#)

[Právní prostor.cz](#)

[Právní prostor.cz](#)

[Právní prostor.cz](#)

MONITOR
OBEČNÍ SAMOSPRÁVA

Praktický průvodce pro starosty
a zastupitele.

VÍCE INFORMACÍ